UN-ĈARTO JE 80:
ALVOKO REVENIGI ĜIAN CELON

La 26-an de junio 1945, la fondantaj nacioj subskribis la Ĉarton de UN—ne en paco, sed spite al la ruiniĝo de milito. Ago de espero kaj rezolucio.

Okdek jarojn poste, tiu espero alfrontas sian plej gravan provon.

Ni, kiuj servis UNon kaj ĝian Ĉarton, atestis ĝian promeson, ĝian malfortecon kaj ĝian efikecon.

Hodiaŭ, la principoj, kiujn ni ĵuris subteni, estas sub sistema atako.

Milito furiozas. Aŭtoritarismo disvastiĝas. Faktoj dronas en propagando. Junuloj alfrontas ekskludon kaj malesperon.

Ĉi tio ne temas nur pri ignorado de internacia juro. Temas pri la sistema malmuntado de la regado de juro — peco post peco, normo post normo.

UN transcendas la Sekureckonsilion. UN estas platformo por intertraktadoj, gardanto de internacia juro, liveras edukon kaj sanservon, protektas laboristojn kaj malhelpas konfliktojn perfortiĝi. Dum pacigistoj kuraĝe malhelpas masakrojn, la vera promeso de la Ĉarto kuŝas en malhelpi militojn antaŭ ol ili komenciĝas. Ĉi tiuj gajnoj ne venis facile. Ili povas malaperi dumnokte.

Ĉi tiu datreveno postulas pripendadon, ne riton.

Ni postulas moralan klarecon. Reveno al la valoroj de la Ĉarto—paco, evoluo, homaj rajtoj, regado de juro kaj fido al homa digno. Renoviĝinta engaĝiĝo al vero super mensogo, integreco kontraŭ korupto, solidareco kontraŭ silento.

Kiam ĉi tiu internacia ordo kolapsos—kaj sen urĝa ago, tio okazos—rekonstrui ĝin bezonos generaciojn.

Ni alvokas plifortigi internacian juron, malhelpi perfortajn konfliktojn kaj transformi tutmondajn financajn sistemojn por krei ŝancon por ĉiuj, ĉie, prefere ol eternigi malegalecon.

Junuloj meritas nian agon, ne niajn pardonpetojn.

Jen nia momento por agi. Se ni malsukcesos, la heredaĵo, kiun ni lasos, estos de forlaso, ne de kuraĝo.

Subskribite de iamaj altrangaj oficistoj de UN kaj internaciaj ŝtatoficistoj tutmonde.

Disclaimer: Every effort has been made by signatories to this Call to translate the original text into various languages and thus bring it closer to a larger number of people around the world. Apologies in advance for any unintentional mistakes. In case of doubt, please compare to the original Call in English, which is available at https://www.foggs.org/prg/call-un-charter-at-80